

Vragen en antwoorden online kennissessie ‘Toelichting op nieuwe subsidieregeling voor ontwikkeling waterstofhubs’

1. Wanneer verwachten jullie de openstelling van de OWE Waterstofhubs en wanneer de openstelling van de reguliere OWE?

Dat is onder andere afhankelijk van de goedkeuring door de Europese Commissie. Het is onze bedoeling om beide openstellingen dit jaar te doen, de volgorde hopen we in februari te kunnen bepalen.

Cumulatievragen

- 2. Is de OWE Waterstofhubsubsidie stapelbaar met andere subsidies, bijvoorbeeld een SWiM aanvraag/beschikking?**
- 3. Is het toegestaan om voor één project in te schrijven voor zowel reguliere OWE-subsidie als OWE Waterstofhubsubsidie, ook al zijn ze niet stapelbaar?**
- 4. Gaat deze regeling ook samen met de STIHWI? Of is de elektrolyser hier te klein voor?**

In de huidige vorm is stapelen niet met alle subsidies mogelijk, maar met de SWiM bijvoorbeeld wel (omdat de hubsubsidie geen subsidie biedt voor een tankstation). Het idee van de OWE Waterstofhubs is dat deze subsidie op zichzelf voldoende is voor het realiseren van het project, daarom beoogt KGG stapeling met andere regelingen gericht op grote waterstofprojecten zoals de EIA, OWE en SDE++ te voorkomen. Cumulatie met de STIHWI is in de regeling niet verboden, maar lijkt door de beoogde timing van de openstellingen moeilijk: afhankelijkheid van een nog te verkrijgen subsidie is immers een afwijzingsgrond. Cumulatie met de SWiM vormt daarop een uitzondering, omdat veel lokale hubs een tankstation lijken te bevatten en KGG overlap met de SWiM wil voorkomen (de subsidiabele kosten van de SWiM zijn onder de OWE waterstofhubs dus niet subsidiabel en vice versa).

- 5. Mag je een beschikt project wat onderdeel uitmaakt van een hub uitbreiden met deze subsidie?**
- 6. Als een bedrijf al een reguliere OWE-verlening heeft moet deze worden ingetrokken om aan de OWE Waterstofhub aanvraag mee te kunnen doen?**

- 7. Is deze regeling ook bedoeld voor nieuwe productiecapaciteit die aansluit op een bestaande hub die daardoor groter wordt?**
- 8. Kan een OWE Waterstofhubs subsidie later nog worden opgeschaald met een OWE-subsidie? Dus bijv. nu 15 MW met een OWE Waterstofhubs subsidie en op een latere termijn nog eens X-MW met een OWE-subsidie?**

In principe mag dat zolang a) de subsidie niet voor de kosten wordt aangevraagd waarvoor je al een subsidie hebt en b) de aanvrager de kosten waarvoor een subsidie wordt aangevraagd nog niet daadwerkelijk heeft gemaakt. Een aanvrager voor de OWE Waterstofhubs hoeft dus een reguliere OWE-beschikking alleen in te leveren als de kosten daarvan niet nogmaals worden opgevoerd bij de nieuwe aanvraag en vice versa.

- 9. Kunnen projecten die al gestart zijn zonder subsidie ook in aanmerking komen?**

Niet als de aanvrager ook met de activiteiten waarvoor subsidie gevraagd wordt al vóór de aanvraag begonnen is. De subsidie moet namelijk een stimulerend effect hebben, en dat is twijfelachtig als de aanvrager al begonnen is met activiteiten waar subsidie voor aangevraagd wordt.

Criteria hub

- 10. Op slide 6 staat 'voorkeur voor koppeling aan industriële gebruikers', op slide 10 wordt gesteld 'subsidie in samenwerkingsverband'. Wat is nu waar?**

Beide zijn waar. Er is een voorkeur voor het leveren van waterstof aan industriële afnemers en er moet verplicht 1 industriële afnemer zijn. Daarnaast wordt de subsidie aangevraagd in een samenwerkingsverband.

Mochten er potentiële industriële afnemers zich op een grotere afstand dan een straal van 10 km bevinden, dan ontvangen wij graag die informatie om mogelijk de straal aan te passen naar gelang de behoefte van de sector.

- 11. Hoe worden gebruikspercentages (zoals min. 50% gebruik binnen de waterstofhubstraal) getoetst? Worden deze percentages beoordeeld per jaar of over de hele (exploitatie)subsidieperiode?**

- 12. Wat gebeurt er als er tijdens de exploitatie een gebruiker wegvalt of volumes verschuiven?**

De gebruikspercentages worden getoetst over de exploitatieperiode. Daarbij toetst RVO vooraf wel streng of het realistisch is dat de aanvrager over de gehele exploitatieperiode aan de voorwaarden blijft voldoen. Het compenseren van een te lage score in bepaalde jaren, met een hogere score in andere jaren is in theorie mogelijk maar niet aan te raden. Het kan altijd gebeuren dat er (grote) wijzigingen plaatsvinden gedurende het

project. In dit geval is de standaardprocedure dat dit gemeld wordt bij RVO via een wijzigingsverzoek, die vervolgens het verzoek gaat beoordelen. Uitgangspunt daarbij is dat RVO de subsidie kort of zelfs in zijn geheel terugvordert als blijkt dat het project niet meer aan de eisen uit de regeling voldoet.

Het is dus erg belangrijk dat de genoemde percentages op een realistisch niveau worden vastgesteld. Twijfelt u hieraan? Geef dat dan duidelijk aan in reactie op de internetconsultatie.

13. Hoe wordt "industriële afnemer" gedefinieerd? Kan een bouwonderneming die met elektrische equipment werkt, gevoed door waterstof via brandstofcel, hier onder vallen?

14. Wat is de exacte definitie van industrie voor deze subsidieregeling? Vallen (bloem)bollenbedrijven onder deze nieuwe regeling?

Alles in CBS-categorie C. Industriesector (en dus industriële afnemers) is gedefinieerd als: *het geheel van ondernemingen die materiële goederen produceren, waarbij grondstoffen worden verwerkt en waarbij sprake is van een hoge graad van mechanisering en automatisering, en die activiteiten uitvoeren die worden genoemd in de Standaardbedrijfsindeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek, hoofdgroep C.* Een bouwonderneming en een (bloem)bollenbedrijf passen niet onder hoofdgroep C van de SBI codes.

15. Hoe zit het precies met afnemers binnen de straal?

Dit kunnen potentiële deelnemers zijn binnen het samenwerkingsverband. Hiervoor geldt dat ze een samenwerking aan kunnen gaan met een potentiële producent en dat de realisatie van de hub (dus om de waterstof bij de afnemer te krijgen) gesubsidieerd kan worden.

16. In de slides van de sessie stond dat 'producent en gebruikers zich binnen een afstand van 10km van elkaar bevinden'. In de ontwerpverlichting staat dat minimaal 2 partijen de geproduceerde waterstof binnen de straal van 10 km gebruiken (diameter 20 km). Welke is juist?

De stelling op de slides is inderdaad verwarrend, daar had moeten staan: “producent en gebruikers zich binnen een gebied met een straal van 10 km bevinden”. De onderlinge afstand van die partijen maakt niet uit, zolang de onderlinge afstand tussen de twee verst van elkaar gelegen partijen maximaal 20 km is. Let op: dit betreft de partijen die nodig zijn om te voldoen aan de hubcriteria (dus producent en minimaal benodigde aantal afnemers), niet per se alle betrokken partijen.

Subsidiabele kosten

17. Zijn de kosten voor infrastructuur ook bedoeld voor aansluiting op de backbone?

Nee, aansluiting op de backbone valt niet binnen het doel en subsidiabele kosten van de regeling.

18. Worden waterstofopslag, batterijen, compressie installaties wel of niet subsidiabel in de waterstofhubs regeling?

Ja. Waterstofopslag, batterijen en compressie-installaties zijn subsidiabel.

19. Is de subsidie van transport ook bedoeld voor transport via een pijpleiding? En kan transport ook plaatsvinden via tube trailers?

20. Voor gebruik in de binnenvaart zijn verwisselbare H2 tanktainers noodzakelijk die mee aan boord gaan. Deze moeten specifiek voor maritieme toepassing gekeurd worden waardoor ze hoge investeringskosten vergen. Worden deze investeringskosten voor de H2 tanktainers subsidiabel in de regeling.

Ja. Het transport van waterstof is subsidiabel. Dit kan via pijpleiding (enkel subsidiabel binnen de grenzen van de hub), via tubetrailers of tanktainers.

21. Is een warmtenet om restwarmte te transporteren ook subsidiabel?

Nee, restproducten bij de productie van waterstof, zoals warmte of zuurstof, zijn vooralsnog niet subsidiabel, omdat dat alleen onder specifieke eisen kan volgens de relevante Europese eisen. De consultatie moet uitwijzen of het creëren van die mogelijkheid past bij de behoefte van mogelijke aanvragers.

22. In een meervoudige business case zijn er diverse afzetmarkten, in het bijzonder is de toepassing van H2 als alternatief van aardgas in de industrie. Juist deze toepassing bleek moeilijk te financieren. Is dit ook een onderdeel van de subsidie?

Er is subsidie beschikbaar voor aanpassingen bij gebruikers die nodig zijn om de hub te realiseren. Daarvoor is als onderdeel van de subsidieregeling een lijst opgesteld. Het is van belang dat u bij de consultatie aangeeft of de lijsten met subsidiabele kosten werkbaar zijn voor uw project.

Subsidie en rangschikkingsbedrag

23. Komt er een maximum subsidiebedrag per project?

Op dit moment is er geen maximum subsidiebedrag per project bepaald. Dit is nog wel een optie, maar daarvoor moet de consultatie uitwijzen welke schaal de gemiddelde projecten hebben. Wel is er een maximale capaciteit van de elektrolyser opgenomen, wat indirect leidt tot een plafond op de grootte van projecten en het daaraan gekoppelde subsidiebedrag.

24. Kunnen geïntegreerde projecten, inclusief eigen opwek van hernieuwbare energie (dus zonder kannibalisatie en of grotere belasting van het netwerk ihkv netcongestie) additionele punten scoren?

Deze projecten komen zeker in aanmerking, maar krijgen in principe geen extra punten. De aparte categorie voor projecten met een 'directe lijn' naar hun energiebron is geschrapt na de eerste OWE-tender omdat het de efficiëntie van de subsidie te veel verminderde.

25. Gezien het belang van de EUR/MW ratio, hoe zorgen jullie ervoor dat projecten die zich gunstig "engineeren" voor deze subsidie-aanvraag, i.e. door zich creatief te presenteren als 20MW project (terwijl ze dat in de praktijk mogelijk niet gaan halen), niet onterecht worden beloond ten koste bijvoorbeeld een 10MW project met betere bezettingsgraad?

Aanvragers zullen moeten aantonen dat ze een realistisch project hebben. RVO zal aanvragers met onrealistische projecten, zoals die in het voorbeeld, afwijzen.

Vergunningen

26. Waarom telt een onherroepelijke vergunning voor de elektrolyser niet in de score/rangschikking, terwijl dit bijvoorbeeld bij de SWiM wel het geval was?

Het idee om vergunningen buiten de score te laten, moet bijdragen aan een gelijk speelveld tussen verschillende alternatieven. In de consultatie kunt u aangeven als u het daar niet mee eens bent en waarom.

27. Binnen OWE zijn er specifieke verwachtingen over vergunningen die al aanwezig moeten zijn, is dat bij de hub OWE ook het geval?

28. Is het noodzakelijk dat de vergunning al is verleend op het moment dat de subsidie wordt aangevraagd?

In de conceptregeling staat de eis dat de omgevingsvergunning ten minste is aangevraagd, om de drempel voor aanvragen laag te houden. In hoeverre het tijdig krijgen van een vergunning een uitdaging is voor de aanvragers kunt u aangeven bij de consultatie.

Overige vragen

29. Hoe wordt een startende coöperatie volgens het Local4Local principe gezien? Als een 'onderneming in moeilijkheden', omdat er (nog) geen jaarrekeningcijfers van bekend zijn?

Er is een uitzonderingsclausule binnen de OIM-definitie voor bedrijven die jonger zijn dan 3 jaar. Bekijk hiervoor vooral ook de RVO pagina met informatie over onderneming in moeilijkheden ([Onderneming in moeilijkheden | RVO.nl](https://www.rvo.nl/onderzoek-ontwikkeling/onderneming-in-moeilijkheden)).

30. Valt het benutten van waterstofdragers/e-fuels ook onder de regeling?

31. Wat als ik een H2-hub wil ontwikkelen zonder elektrolyser maar op basis van metal-energy-carriers. Val ik dan buiten de boot? Dit ivm elektrolysercapaciteit van minimaal 0.5MW en max 15MW?

Er zal altijd sprake moeten zijn van productie van waterstof via elektrolyse als onderdeel van de hub. Dat neemt niet weg dat er ook ruimte is om gebruik te maken van metal-energy-carriers in de waterstofhub, het is zelfs mogelijk om subsidie aan te vragen voor de installatie waarmee deze geproduceerd worden. Uiteraard moet er wel voldaan worden aan alle overige hubcriteria. Dit betekent dat er aan meerdere afnemers waterstof geleverd moet worden in welke vorm dan ook: als waterstof in de vorm van ammoniak of een metal-energy-carrier voor meer dan 50% buiten de hub wordt gebruikt voldoet het project dus niet aan de beoogde eisen, omdat dat het lokale karakter van de hub zou ondermijnen.

32. Passen ammoniakkrakers ook in de regeling of alleen elektrolyzers?

Nee. Ammoniakkrakers passen niet in de regeling. De aanvraag moet een elektrolyser bevatten die waterstof levert aan de hub. In de huidige opzet past een ammoniakkraker die de waterstof levert aan de hub niet.

33. Kun je ook een 50 MW elektrolyser afspreken dat één vijfde deel dus 10 MW toekennen aan een producent en afnemer combinatie om op die wijze toch voor deze subsidie in aanmerking te komen? Ik bedoel de elektrolyser virtueel kleiner maken en als zodanig ook aanvragen / indienen

In de praktijk moet RVO de haalbaarheid van het project beoordelen inclusief alle afhankelijkheden. Als het 'virtuele' project van 10 MW uit dit voorbeeld zelfstandig een rendabele business case heeft en voor de realisatie niet afhankelijk is van de overige 40 MW dan zou het kunnen zijn dat een subsidieaanvraag hiervoor niet afgewezen wordt. Bij enige afhankelijkheid van de overige 40 MW zal RVO de haalbaarheid van de 50 MW in zijn geheel moeten beoordelen.

Overigens is het maximum van 15 MW niet bedoeld om de grotere projecten onmogelijk te maken, het maximum is bedoeld om meerdere projecten met het beschikbare budget van € 125 miljoen te kunnen ondersteunen.

34. Wat als de productie-unit in het buitenland staat en de gebruiker in Nederland (binnen 10 km) is zo'n hub subsidiabel?

Nee. De activiteit moet in Nederland plaatsvinden om in aanmerking te komen voor een subsidie.

35. Onderaan de slide van GroenvermogenNL stond "Speciale Projecten": Measuring Hydrogen Leakage. Is dat ergens nader geduid of info over te vinden en via wie?

Dit betreft een onderzoeksproject van TNO gesubsidieerd via GroenvermogenNL, en op zich los staat van deze regeling Waterstofhubs. Voor meer informatie en contact zie: [GroenvermogenNL - GroenvermogenNL](#)

36. Wat zijn RFNBO's?

Renewable Fuels of Non-Biological Origin, zoals gedefinieerd volgens de Europese Commissie. Zie hier: https://energy.ec.europa.eu/news/renewable-hydrogen-production-new-rules-formally-adopted-2023-06-20_en; en hier: <https://www.nationaalwaterstofprogramma.nl/actueel/nieuws/2328257.aspx>

37. In onderdeel 3 wordt daar ook afnamegaranties gegeven? De meeste producenten vragen afnamegaranties van meerdere jaren meestal

Nee, in principe biedt de subsidie alleen investeringssteun voor gebruikers om de hub mogelijk te maken.

38. Een van de "voorwaarden" is om voldoende transportcapaciteit vrij te maken (congestieverzachtend), dit betreft een alternatief, maar gelijk lost het een probleem wat niet direct te maken heeft met de Hub op. Maar kan wel de business case mogelijk maken. Vallen de maatregelen hiervoor ook onder de regeling?

In principe komen alleen kosten voor een subsidie in aanmerking die nodig zijn voor de realisatie van de hub. Het is op basis van deze vraag niet duidelijk welke ingrepen in deze vraag bedoeld worden, dus als u hierover twijfelt is het van belang dat u de conceptregeling nauwkeurig bestudeert en vragen hierover bij de consultatie indient.